

[Kr. Juul.]

nomi, hver gang der var tale om en udgiftsforhøjelse, at søge at imødegå den med tilsvarende besparelser på andre områder. Jeg for mit vedkommende, og det gælder også mit parti, havde hellere set, om skolerne forsøgte at bringe indtægterne i overensstemmelse med den udgiftsstigning, der har fundet sted, og jeg vil hertil føje, at nu skal vi jo se på forholdene i udvalget og undersøge, hvordan økonomien stiller sig for de mindre skoler og for de større, men selvom det denne gang skulle lykkes at få den tilskudsforhøjelse, der her er tale om, mener jeg, at nu må det slutte. Der må siges klart til skolerne, at de udgiftsstigninger, de kommer ud for i fremtiden, må de imødegå ved en forhøjelse af elevbetalingen. Jeg mener iøvrigt, at vi fra samfundets side må stille os velvilligt med hensyn til tilskud til eleverne.

Når der er tale om eventuelt at forhøje elevbetalingen, ved jeg godt, at skolerne viger tilbage, fordi de er bange for, at elevtilgangen skal lide under det. Denne ængstelse mener jeg nu ikke der er nogen særlig stærk baggrund for, for når vi ser på forholdet mellem ungdommens indtjeningsmuligheder i øjeblikket og den betaling, der ydes for skoleophold, har forholdet aldrig nogensinde stillet sig så gunstigt, som tilfældet er nu. Derfor mener jeg, at der ikke kan anføres nogen fuldgyldig grund til ikke at bringe elevbetalingen i overensstemmelse med de udgiftsforøgelser, som skolerne er udsat for.

Jeg bemærker, at der er en bestemmelse i forslaget om, at de unge mænd, der har været soldater i mere end 12 måneder, fremtidig skal kunne få forhøjet understøttelse til skoleophold. Det er en bestemmelse, som vi finder rimelig, selvom vi ikke mener, at det at give det gratis er så godt.

Der er ingen grund til her ved første behandling at gå særlig i enkeltheder om de bestemmelser, lovforslaget indeholder, det hører hjemme under udvalgsarbejdet, men jeg vil dog gerne gøre en enkelt bemærkning om grundtilskuddet, som nu foreslås forhøjet fra 1 000 kr. til 3 000 kr. Det forekommer mig, at de store skoler ikke trænger til denne forhøjelse, hvorimod de mindre trænger hårdt. Der kunne måske være grund til, at vi så på dette forhold i

udvalget og eventuelt kom til en graduering af det grundtilskud, der gives, så at de mindre skoler fik lidt mere og de større lidt mindre. Det behøver jo ikke at gå ud over lovens økonomiske ramme.

Endelig er der det forhold, at bygningstilskuddet virker på den måde, at de gamle skoler med den lave vurderingssum og det deraf følgende lave bygningstilskud bliver dårligt stillet, fordi de har store vedligeholdelsesudgifter. Altså, de gamle skoler har lavt bygningstilskud, men højere vedligeholdelsesudgifter, og de nye skoler har stort bygningstilskud og lave vedligeholdelsesudgifter. Det er et forhold, som det måske ikke er så let at rette på, men jeg tror dog, at også det bør gøres til genstand for en overvejelse i udvalget.

Må jeg endelig sige om spørgsmålet elevunderstøttelse, at jeg vil tro, at også det burde tages op til en eventuel revision under det udvalgsarbejde, der nu skal foregå.

Jeg vil gerne stille et spørgsmål til ministeren angående husholdningsskolerne, som jo plejer at følge folkehøjskoler og landbrugsskoler, når der er tale om ændringer i de økonomiske kår: Har ministeren i sinde at tage forholdene på disse skoler op til revision i lighed med, hvad der her sker for folkehøjskoler og landbrugsskoler? Det vil i hvert tilfælde være ejendommeligt, om der skal være een tilskudsberegning for folkehøjskoler og landbrugsskoler og en anden for husholdningsskoler.

I det foreliggende forslag er der optaget en bestemmelse om, at der kan gives tilskud til danske elevers ophold på højskoler i de andre nordiske lande. Jeg synes, det er en god tanke; men var det ikke rimeligt, om dette forhold blev behandlet i Nordisk Råd, så man på samme tid kunne gennemføre ordninger, hvorefter der blev givet gensidig hjælp til ophold på de nordiske højskoler til elever fra de forskellige lande?

Jeg skal ikke gøre flere bemærkninger, men blot tilsige ministeren mit partis velvillige indstilling overfor lovforslaget. Vor endelige stilling vil være afhængig af de oplysninger, vi kan få i udvalget om skolernes økonomi i det hele taget. På forhånd nærer jeg ingen tvivl om, at det, som skolerne selv har fremført, er rigtigt; men når nu lovgivningsmagten står overfor en merudgift af denne karakter, må den også have det